

POSTANOWIENIE

3 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 3 kwietnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku K. K., H. K., A. K.

z udziałem B. Ł., F. Ł., J. Ł., A. Ł., M. Ł. i S. T.

o rozgraniczenie,

na skutek skargi kasacyjnej B. Ł.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z 5 grudnia 2023 r., III Ca 871/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. ustala, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania
związane ze swym udziałem w postępowaniu kasacyjnym.**

M.L.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestnika postępowania B. Ł. od postanowienia Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z 5 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie

i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2025 r., I CSK 2357/24).

Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo).

Skarżący przyjął, że za przyjęciem do rozpoznania niniejszej sprawy przemawia oczywista zasadność skargi kasacyjnej, ponieważ Sąd Okręgowy w Nowym Sączu w sposób rażąco naruszył art. 153 k.c.

Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie daje jednak podstawy do podzielenia tezy skarżącego, że jego skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna w przedstawionym wyżej rozumieniu jako przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania.

W świetle utrwalonego orzecznictwa, aprobowanego w doktrynie, stan prawny stanowiący podłoże wyznaczenia przebiegu granicy może wynikać również z zasiedzenia przygranicznych pasów gruntu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1965 r., III CR 376/64,, z dnia 26 kwietnia 1967 r., III CR 424/66, OSNCP 1967, nr 11, poz. 206, z dnia 30 sierpnia 2006 r., II CSK 53/06, OSNC 2007, nr 5, poz. 74, i z dnia 10 maja 2019 r., I CSK 207/18,, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 1973 r., III CRN 186/73,, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 1973 r., III CRN 324/73, Informacja Prawnicza 1973, nr 10-11, poz. 4, a także rekapitulujące dotychczasową judykaturę postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2017 r., III CSK 279/16). Ze względu na publicznoprawny aspekt prawidłowego określenia przebiegu granic, zmiany zasięgu prawa własności wynikające z zasiedzenia sąd uwzględnia z urzędu, bez potrzeby powoływania się na nie przez strony postępowania o rozgraniczenie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 października 2019 r., V CSK 304/18).

Ponadto jak słusznie wskazał Sąd drugiej instancji gdyby nawet podzielić przywołaną przez autora skargi kasacyjnej argumentację zawartą w postanowieniu Sądu Najwyższego z 16 lutego 2012 r., IV CSK 272/11, to i tak skarżący nie mógłby powoływać się na ochronę wynikającą z rękojmi, gdyż brak jest możliwości przypisania mu dobrej wiary. O istnieniu dobrej wiary po stronie uczestnika nie przesądza brak ostrzeżeń ujawnionych w księdze wieczystej, czy zgłaszanych roszczeń, w tym ze strony wnioskodawców co do niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej.

Zakres posiadania nabywanej przez uczestnika w 2010 r. nieruchomości stanowiącej działkę ewid. [...] zawierał się w granicach posadowionego od lat pięćdziesiątych pomiędzy spornymi nieruchomościami płotu. Uczestnik rok przed

zakupem nieruchomości dzierżawił ją, prowadząc na niej działalność gastronomiczną, znał zatem stosunki własnościowe zastane na nieruchomości od wielu lat, w tym stan posiadania poszczególnych właścicieli. Uczestnik w chwili zakupu nie dokonywał ustaleń w zakresie granic, nie wykazywał, by poczynił jakiegokolwiek ustalenia w tym zakresie, chociażby przez wyprowadzenie geodety.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych nie chroni rozporządzeń nieodpłatnych albo dokonanych na rzecz nabywcy działającego w złej wierze. W złej wierze jest ten, kto wie, że treść księgi wieczystej jest niezgodna z rzeczywistym stanem prawnym, albo ten, kto z łatwością mógł się o tym dowiedzieć.

W ocenie Sądu, nawet gdyby przyjąć, że stan prawny nieruchomości w dziale I księgi wieczystej obejmował powierzchnię działki, jak chce tego skarżący - do czego według Sądu rozpoznającego sprawę brak było podstaw, to należy podkreślić, że B. Ł. choćby przez wyprowadzenie geodety mógł z łatwością ustalić, jaki jest faktyczny stan posiadania oraz że przedmiot własności B. Ł., który był jego teściem oraz sprzedał mu przedmiotową nieruchomość, może być mniejszy niż wykazany w księdze wieczystej.

Co więcej, zarzut że w chwili zakupu nie było sporów pomiędzy właścicielami działek sąsiednich jest o tyle nietrafiony, że zarówno sprzedający B. Ł., jak i kupujący B. Ł. posiadali *de facto* mniejszą działkę, niż wynikałoby to z wpisów w ewidencji gruntów, a co za tym idzie również w księdze wieczystej.

Skoro zatem właściciel działki [...] nie kwestionował zakresu swojego posiadania (do linii ogrodzenia), to trudno założyć, że wnioskodawcy posiadający od wielu lat w części działkę [...] (do linii ogrodzenia) toczyliby o to spór z B. Ł.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

M.L.

[a.]

